מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את הטענה המרכזית בטקסט קצר
- להבחין בין טענה, נימוק ודוגמה
- להבין שהטענה יכולה להופיע בכל מקום בטקסט, לא רק בהתחלה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – מצאו את הטענה בטקסט

1. ב – אסור להשתמש בטלפון בזמן ההפסקה
2. ב – חשוב לתת לכל הכיתות זמן משחק בכדור
3. ד – כדאי להפחית את כמות שיעורי הבית
4. ב – בית הספר צריך להציע ארוחת בוקר בריאה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הטענה יכולה להופיע באמצע או בסוף הטקסט
2. נכון – זו ההגדרה של טענה
3. נכון – הנימוק מסביר למה הטענה נכונה
4. לא נכון – דוגמה רק ממחישה את הנימוק, היא לא טענה בפני עצמה
5. נכון – מילות קישור אלה מסמנות לעיתים קרובות את הטענה

חלק ג' – השלימו את המילה המתאימה

1. טענה
2. נימוק
3. דוגמה
4. טיעון

חלק ד' – התאימו כל משפט לתפקיד שלו

- 1 – ד (טענה)
- 2 – א (נימוק)
- 3 – ב (דוגמה)
- 4 – ה (טענה)
- 5 – ו (נימוק)
- 6 – ג (דוגמה)

חלק ה' – סדרו את חלקי הטיעון בסדר ההגיוני

1. הצגת הנושא - תיאור המצב הקיים
2. כתיבת הטענה - הדעה המרכזית
3. נימוק ראשון שתומך בטענה
4. דוגמה שממחישה את הנימוק
5. מסקנה או סיכום הטיעון

חלק ו' – כתיבה ויישום

1. צריך לשתול עצים נוספים בחצר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- טענה - הדעה המרכזית של הכותב
- נימוק מסביר למה, דוגמה ממחישה מקרה קונקרטי
- לא, הטענה יכולה להופיע בכל מקום בטקסט

טיפים להפעלה:

- אפשר לקרוא כל טקסט בקול ולבקש מהתלמידים להצביע על המשפט הטענה לפני הדיון
- כדאי להדגיש שמילות קישור כמו 'לדעתי' ו'לכן' מסייעות באיתור הטענה
- במהלך העבודה בזוגות, לבקש מכל תלמיד להסביר לחברו מדוע בחר במשפט מסוים כטענה

דף תרגול: מצא/י את הטענה

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בטקסט יש משפט אחד שהוא הדעה המרכזית. הוא נקרא טענה. נלמד למצוא אותו, גם כשהוא לא במשפט הראשון.

📖 מילון קטן:

טענה	המשפט שמביע את הדעה המרכזית של הכותב
נימוק	הסבר שמסביר למה הטענה נכונה
דוגמה	מקרה קטן שממחיש את הנימוק
טיעון	טקסט שלם שמורכב מטענה, נימוקים ודוגמאות
דעה	מה שאדם חושב על נושא מסוים, לא עובדה
עובדה	מידע שאפשר לבדוק אם הוא נכון או לא
מסקנה	המשפט שמסכם את הטיעון, לרוב בסוף
מילות קישור	מילים כמו לדעתי, לכן, למשל שמסמנות חלק בטיעון

1 חלק א' – מצאו את הטענה בטקסט

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה משפט הוא הדעה המרכזית?

א) ילדים רבים מביאים טלפון נייד לבית הספר ב) אסור להשתמש בטלפון בזמן ההפסקה

ג) שימוש מופרז במסך פוגע בתקשורת ד) ילדים יושבים זה ליד זה ולא מדברים

2. איזה משפט הוא הדעה המרכזית?

א) בהפסקה הארוכה ילדים משחקים בחצר ב) חשוב לתת לכל הכיתות זמן משחק בכדור

ג) כדורגל מלמד עבודת צוות ד) קבוצה שמשחקת יחד לומדת לשתף פעולה

3. איזה משפט הוא הדעה המרכזית? שימו לב שהוא בסוף

א) בכיתה שלנו יש הרבה שיעורי בית ב) תלמידים מגיעים עייפים הביתה

ג) לפעמים אין להם זמן לחוגים ד) כדאי להפחית את כמות שיעורי הבית

4. איזה משפט הוא הדעה המרכזית?

א) רבים מדלגים על ארוחת בוקר ב) בית הספר צריך להציע ארוחת בוקר בריאה

ג) ארוחה טובה משפרת ריכוז ד) תלמיד שאכל בוקר מתפקד טוב יותר

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הטענה היא תמיד המשפט הראשון בטקסט	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	טענה היא דעה שהכותב רוצה לשכנע בה	☐	☐
3	נימוק הוא הסבר שתומך בטענה	☐	☐
4	דוגמה היא טענה חדשה ונפרדת	☐	☐
5	מילים כמו 'לדעתי' או 'לכן' יכולות לעזור לזהות טענה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה המתאימה

השלימו את המילה החסרה.

1. המשפט שמביע את הדעה המרכזית של הכותב נקרא _____

2. המשפט שמסביר למה הטענה נכונה נקרא _____

3. סיפור קטן שממחיש את הנימוק נקרא _____

4. טקסט שלם שמורכב מטענה ונימוקים נקרא _____

4 חלק ד' – התאימו כל משפט לתפקיד שלו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לדעתי יום הלימודים צריך להתחיל מאוחר יותר	___	**א.** נימוק
2. שינה מספקת עוזרת לזיכרון ולמצב הרוח	___	**ב.** דוגמה
3. בשיעור הראשון רבים מתקשים להתרכז	___	**ג.** דוגמה
4. אסור להשתמש בטלפון בהפסקה	___	**ד.** טענה
5. שימוש מופרז במסך פוגע בתקשורת בין חברים	___	**ה.** טענה
6. ילדים יושבים זה ליד זה ולא מדברים	___	**ו.** נימוק

5 חלק ה' – סדרו את חלקי הטיעון בסדר ההגיוני

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מסקנה או סיכום הטיעון
☐	הצגת הנושא - תיאור המצב הקיים
☐	כתיבת הטענה - הדעה המרכזית
☐	נימוק ראשון שתומך בטענה
☐	דוגמה שממחישה את הנימוק

6 חלק ו' – כתיבה ויישום

ענו בקצרה.

1. קראו: 'בחצר בית הספר אין מספיק צל. בימי קיץ חם מאוד לשבת בהפסקה. לדעתי, צריך לשתול עצים נוספים בחצר.' כתבו במשפט אחד מהי הטענה.

כרטיס יציאה

מהי טענה?

במה שונה נימוק מדוגמה?

האם הטענה תמיד מופיעה במשפט הראשון? הסבירו

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀